

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ลำดับที่.....

วันที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

แบบสัมภาษณ์

การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องกาตใต้

ต.ร่องกาต อ.สูงเม่น จ.แพร่

ชุดที่ 1 ชุดคำถามรวบรวมข้อมูลทั่วไป สภาพชุมชน อดีต ปัจจุบัน และ แนวโน้มในอนาคต

1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... อายุ.....ปี ศาสนา.....

1.2 สถานะภาพในชุมชน

() ผู้นำชุมชน

() ชาวบ้าน

() ข้าราชการ

1.3 บ้านเลขที่..... ต.ร่องกาต อ.สูงเม่น จ.แพร่

1.3.1 ระยะเวลาอยู่อาศัย.....

1.3.2 การถือครองที่ดิน () ที่นา..... () ที่สวน..... () ที่อยู่อาศัย.....

1.4 สภาพการศึกษา เศรษฐกิจ

1.4.1 ระดับการศึกษา.....

1.4.2 รายได้จาก () การเกษตร () ค่าขาย () รับจ้าง โดยประมาณ.....บาท ต่อปี

1.5 สภาพแวดล้อมของชุมชนบ้านร่องกาตใต้

(ก) ที่ตั้งขอบเขต.....

(ข) ลักษณะทางกายภาพ.....

(ค) ภูมิประเทศ.....

(ง) ทรัพยากรธรรมชาติ.....

(จ) สิ่งปลูกสร้าง โบราณสถาน

1.5.1 สภาพแวดล้อมในอดีต

.....
.....
.....

1.5.2 แนวโน้มสภาพแวดล้อมในอนาคต

.....
.....

1.6 โครงสร้างชุมชน ลักษณะสังคมวัฒนธรรม

1.6.1 ประวัติ ชุมชนบ้านร่องกาใต้

.....
.....
.....

1.6.2 ความสัมพันธ์ในชุมชน.....

1.6.3 การศึกษาและสาธารณสุข.....

1.6.4 จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ที่สำคัญของ ชุมชนบ้านร่องกาใต้

.....
.....
.....

1.7 คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

1.7.1 สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในการใช้ ที่ดิน การพัฒนาพื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย

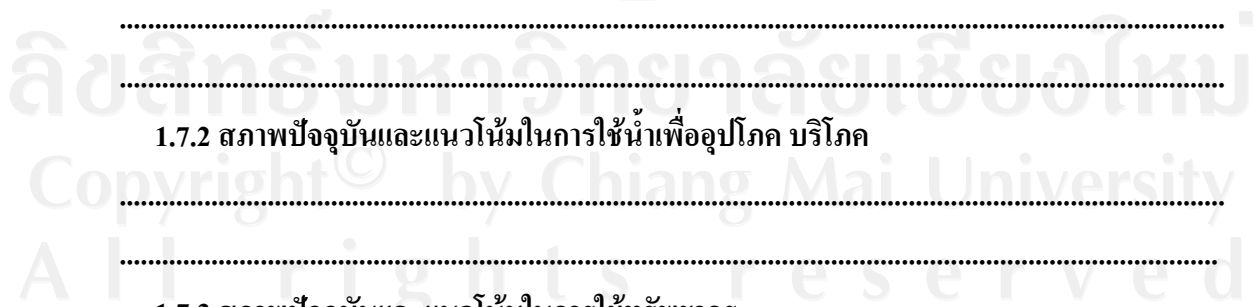
.....
.....

1.7.2 สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค

.....
.....

1.7.3 สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในการใช้ทรัพยากร

.....
.....

ชุดที่ 2 ศึกษาปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคม ทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาชุมชน และสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องกาใต้

2.1 โปรดอธิบายความหมายของทุนทางสังคม ตามความเข้าใจของท่าน

.....
.....
.....

2.2 โปรดอธิบายความหมายของทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตามความเข้าใจของท่าน

.....
.....
.....

2.3 ท่านคิดว่าปัจจัยอะไร ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างทุนทางสังคม ทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ปัจจัยภายนอกชุมชน ในการสร้างทุนทางสังคม มีปัจจัยอะไรบ้าง?

.....
.....
.....
.....

2.3.2 ปัจจัยภายในชุมชน ในการสร้างทุนทางสังคม มีปัจจัยอะไรบ้าง?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.3.3 ปัจจัยภายนอกชุมชน ในการสร้างทุนทรัพยากรสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

2.3.4 ปัจจัยภายในชุมชน ในการสร้างทุนทรัพยากรสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 ปัจจัยใดที่เด่นชัดที่แสดงให้เห็นถึงการสร้างทุนทางสังคม

.....

.....

2.6 ปัจจัยใดที่เด่นชัดในการสร้างทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

2.7 ท่านคิดว่า ชุมชนเกิดการสร้างทุนทางสังคม ทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

ชุดที่ 3 การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องกาศไต้

3.1 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมในอดีต ปัจจุบัน

.....
.....
.....

3.2 ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระยะสี่ปีที่ผ่านมา จากการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....

3.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....

3.4 ท่านมีความรู้สึกอย่างไร กับการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....

3.5 ความเปลี่ยนแปลงหลังจาก มีการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....
.....
.....

3.6 ท่านคิดว่าชุมชน มีข้อปัญหา อุปสรรค ที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง อะไรบ้าง?

.....
.....
.....
.....
.....

3.7 ท่านคิดว่าชุมชนมีจุดเด่น โอกาส อย่างไรในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....
.....
.....

3.8 ท่านคาดหวังอย่างไร ในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมในอนาคต

.....
.....
.....
.....
.....

3.9 บทสรุปของการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....
.....

ชุดที่ 4 คำถามปลายเปิดเพื่อแสดงทัศนคติ ความคิดเห็น ข้อปัญหา อื่นๆ

4.1 ทัศนคติ ความคิดเห็น ข้อปัญหาอื่นๆ ของปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคม ทุนทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของชุมชนบ้านร่องกาใต้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.2 ทัศนคติ ความคิดเห็น ข้อปัญหาอื่นๆ ของการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องกาใต้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์ทางวิทยาศาสตร์เชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ขอบพระคุณทุกท่านที่เสียเวลาอันมีค่าในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้
นายยุทธพงศ์ สมร ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

แบบบันทึกการสังเกต

ชุดที่ 5 เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม จาริต ประเพณี วัฒนธรรม เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม อันเป็นปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคม ทุนทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

5.1 สภาพทั่วไปของประชากรในชุมชน

5.1.1 เพศ ช่วงอายุ.....

5.1.2 ความหนาแน่นของประชากร.....

5.1.3 ศักยภาพของประชากร

.....
.....

5.1.4 ความแตกต่าง ผสมกลมกลืนของเชื้อชาติ การจัดชนชั้นฐานะ

.....
.....

5.1.5 บทสรุปสภาพทั่วไปของประชากรในชุมชน

.....
.....
.....
.....

5.2 วิธีชีวิตความสัมพันธ์ของประชากร

5.2.1 การตั้งถิ่นฐาน ลักษณะที่อยู่อาศัย

.....
.....

5.2.2 การดำเนินชีวิตประจำวัน

.....
.....

5.1.3 ความสัมพันธ์ในชุมชน

.....
.....

5.2.3 การรวมกลุ่ม

.....
.....

5.2.4 การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

.....
.....

5.2.5 การดำเนินกิจกรรมทาง ศาสนา จารีต ประเพณี การเมือง การปกครอง

.....
.....
.....
.....

5.2.6 บทสรุปวิถีชีวิตความสัมพันธ์ของประชากร

.....
.....
.....
.....
.....

5.3 สภาพเศรษฐกิจ

5.3.1 สภาพด้านเศรษฐกิจสังคมในระดับชุมชน

.....
.....
.....

5.3.2 กองทุนหมู่บ้าน.....

5.3.3 สหกรณ์ออมทรัพย์.....

5.3.4 ลักษณะ การผลิต สินค้า.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

5.3.5 ร้านค้า ตลาด.....

5.3.6 สภาพเศรษฐกิจสังคมในระดับครัวเรือน

.....
.....
.....

5.3.7 ลักษณะการใช้ทรัพยากรในการผลิต

.....
.....
.....

5.3.8 บทสรุปสภาพเศรษฐกิจ

.....
.....
.....
.....
.....

5.4 ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

5.4.1 แหล่งทรัพยากรที่มีอยู่

.....
.....
.....

5.4.2 แหล่งความงดงามทางธรรมชาติ

.....
.....

5.4.3 สิ่งปลูกสร้างสถาปัตยกรรมที่มีอยู่ ความสำคัญทางโบราณคดี

.....
.....
.....

5.4.4 แหล่งท่องเที่ยว เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

.....
.....

5.4.5 สถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ควรอนุรักษ์

.....
.....

5.4.6 บทสรุป ทรัพยากร และสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....
.....

5.5 ลักษณะการสร้างทุนทางสังคม ที่สังเกต เกิดขึ้นได้จาก

.....
.....
.....

5.6 ลักษณะการสร้างทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ที่สังเกต เกิดขึ้นได้จาก

.....
.....
.....

5.7 ประมวลผลวิเคราะห์จากการสังเกต

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชุมชนบ้านร่องกาศใต้

1. พระวิโรจน์ ธรรมโม
วันที่ 6 สิงหาคม 2551
เจ้าอาวาสวัดร่องกาศใต้ หมู่ 11
2. พระสมศักดิ์ สุขเวชโก
วันที่ 28 สิงหาคม 2551
สำนักปฏิบัติธรรมบ้านร่องกาศใต้ หมู่ 11
3. นางนงลักษณ์ ใจการณ์
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2551
ผู้ใหญ่บ้านร่องกาศใต้ หมู่ 5
เบอร์ติดต่อ (054-626964)
4. นางดวงสุดา ญูญโญ
เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2551
ผู้ใหญ่บ้านร่องกาศใต้ หมู่ 11
เบอร์โทรติดต่อ (054-521140)
5. นาย กิตติชัย จำรด
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2551
อดีตนายก อ.บ.ต.ร่องกาศ
6. นายสว่าง เกียงคำ
วันที่ 28 สิงหาคม 2551
ผู้นำชุมชน
7. นาย คุ่ม ผาปัว
วันที่ 28 สิงหาคม 2551
ชาวบ้าน หมู่ 11
8. รต. สรพงษ์ พุ่มพวง
วันที่ 28 สิงหาคม 2551
ข้าราชการ หมู่ 11
9. นาย วัฒนชัย แนวฉนงค์
วันที่ 12 กันยายน 2551
วิทยากรทางการเกษตร
10. นาง สาลีณี คงเล่ง
วันที่ 12 กันยายน 2551
ประมงจังหวัด
11. นาย วินัย เวียงนิล
วันที่ 12 กันยายน 2551
เกษตรกรผู้นำหมู่ 11
12. นางอุไรรัต ลอแม
วันที่ 12 กันยายน 2551
บริหารงานทั่วไป 7

28. นาย สมนึก พุ่มนวล กองทุนหมู่บ้าน หมู่ 5
วันที่ 11 สิงหาคม 2551
29. นายสุวรรณ ยาคำ ชาวบ้านหมู่ 5
วันที่ 20 สิงหาคม 2551
30. นายถนอม รักแทน คณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ 5
วันที่ 14 กันยายน 2551
31. นายเจริญ สุจริต ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน หมู่ 11
วันที่ 21 สิงหาคม 2551
32. นายประจักษ์ บุญยงค์ ผู้นำชุมชนหมู่ 5
วันที่ 11 สิงหาคม 2551
33. นายวิฑูร สุจริต ผู้นำชุมชน อดีตเจ้าอาวาสร่องกาศใต้ หมู่ 11
วันที่ 7 กันยายน 2551
34. นาย สุริยัน วรรณพุทท กรรมการหมู่บ้าน หมู่ 5
วันที่ 3 กันยายน 2551
35. นายวัชร พริบไหว เกษตรกรผู้นำ หมู่ 11
วันที่ 10 สิงหาคม 2551
36. นายวิสุทธิ์ ฆลอม สมาชิก อบต. ร่องกาศ หมู่ 5
วันที่ 13 สิงหาคม 2551
37. นาย สมชาย ผิวอ่อน สมาชิก อบต ร่องกาศ หมู่ 5
วันที่ 23 สิงหาคม 2551
38. นายสมพงษ์ พงษ์พุทท ข้าราชการบำนาญ บ้านร่องกาศ หมู่ 3
วันที่ 15 กันยายน 2551
39. นางเมื่อด สีริกาศ เกษตรกร
วันที่ 22 สิงหาคม 2551
40. นางละออง เทียนทอง กลุ่มแม่บ้าน หมู่ 11
วันที่ 7 สิงหาคม 2551
41. นาง ลักขณา บุญยงค์ ข้าราชการครู บ้านร่องกาศใต้ หมู่ 11
วันที่ 20 สิงหาคม 2551
42. นายสมบูรณ์ จันต๊ะสา ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมู่ 5
วันที่ 2 กันยายน 2551

43. นางเบญจพร พงศ์พุด
วันที่ 2 กันยายน 2551
ข้าราชการครู โรงเรียนบ้านร่องกาศใต้
44. นายมนิต แก้วพรม
วันที่ 4 กันยายน 2551
อัครรองนายก อบต.ร่องกาศ หมู่ 11
45. นางจิม ดวงใจ
วันที่ 18 สิงหาคม 2551
อสม. อายุ 39 บ้านเลขที่ 43/2 หมู่ 11
46. นายสุรเชษฐ์ สิริช่วง
วันที่ 15 กันยายน 2551
ผู้บริหาร โรงเรียน บ้านร่องกาศใต้ หมู่ 11
47. นางสมพิศ บุญยงค์
วันที่ 14 กันยายน 2551
อสม. อายุ 42 บ้านเลขที่ 144 หมู่ 5
48. นางสาวพันธ์ หลังเลย
วันที่ 30 สิงหาคม 2551
อสม. อายุ 52 บ้านเลขที่ 7/1 หมู่ 11
49. นางไพล บุญยงค์
วันที่ 24 สิงหาคม 2551
ชาวบ้าน อายุ 49 130 หมู่ 5
50. นางชมภู วรรณสุทธิ
วันที่ 19 สิงหาคม 2551
อสม. อายุ 37 140/3 หมู่ 5
51. นางอุตร ภาชี
วันที่ 8 สิงหาคม 2551
ชาวบ้าน อายุ 48 บ้านเลขที่ 110/2 หมู่ 5
52. สายหยุด วิจิยา
วันที่ 6 สิงหาคม 2551
ชาวบ้าน 59 บ้านเลขที่ 52 หมู่ 11
53. นายชานันท์ ญูญโญ
วันที่ 23 สิงหาคม 2551
เลขานุการ คณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ 11
54. นางวันทนา ชัดเกล้า
วันที่ 29 สิงหาคม 2551
อสม. อายุ 39 บ้านเลขที่ 17 หมู่ 11
55. นายบุญรอด พรหมกา
วันที่ 20 สิงหาคม 2551
ชาวบ้าน อายุ 58 บ้านเลขที่ 5 หมู่ 11
56. นางสมศรี สุรจิต
วันที่ 31 สิงหาคม 2551
อสม. อายุ 46 บ้านเลขที่ 7/2 หมู่ 11
57. นางสาวเนียง จันตะสา
วันที่ 2 กันยายน 2551
อสม. อายุ 40 บ้านเลขที่ 51/5 หมู่ 11

- 58.นางอำนาจ งามสอาด อายุ 61 บ้านเลขที่ 85/2 หมู่ 11
วันที่ 5 สิงหาคม 2551
- 59.นางนวลจันทร์ ศฤงคาร ชาวบ้าน อายุ 40 บ้านเลขที่ 38 หมู่ 11
วันที่ 11 กันยายน 2551
- 60.นางบัวผัน ชัยวงศ์แก้ว อสม.อายุ 51บ้านเลขที่ 51 หมู่ 11
วันที่ 9 กันยายน 2551
- 61.นางจันทร์แก้ว เกียงคำ กลุ่มแม่บ้าน อายุ 56 บ้านเลขที่ 107 หมู่ 11
วันที่ 24 สิงหาคม 2551
- 62.นายบุญยก เกียงคำ อสม. อายุ 57 บ้านเลขที่ 85 หมู่ 11
วันที่ 25 สิงหาคม 2551
63. นายณรงค์ สุรจิต ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 11
วันที่ 15 กันยายน 2551
- 64.นางทัศนีย์ กองหิน อสม. อายุ 45 บ้านเลขที่ 40 หมู่ 11
วันที่ 16 กันยายน 2551
- 65.นายเกรียงศักดิ์ โกษา ชาวบ้าน อายุ 44 อยู่บ้านเลขที่ 21/1 หมู่ 11
วันที่ 14 กันยายน 2551
- 66.นางฉวีวรรณ เมืองหมื่น สาธารณสุข หมู่ 11
วันที่ 2 กันยายน 2551
- 67.นายฉัฐพล พรหมกา อสม. บ้านเลขที่ 34 5 หมู่ 11
วันที่ 3 กันยายน 2551
- 68.นางฉวีวรรณ เมืองหมื่น อสม อายุ 36 บ้านเลขที่ 29/2 หมู่ 11
วันที่ 21 สิงหาคม 2551
- 69.นายวีระศักดิ์ ศฤงคาร ชาวบ้าน อายุ 46 139/1 หมู่ 5
วันที่ 16 สิงหาคม 2551
- 70.นางจุ่ม บำรุงวิทย์ อสม. บ้านเลขที่ 39 บ้านเลขที่ 48 หมู่ 11
วันที่ 1 สิงหาคม 2551
- 71.นางเคลือวัลย์ แก่นจันทร์ คณะกรรมการ ฝ่ายการคลัง หมู่ 11
วันที่ 3 กันยายน 2551
- 72.นางสุภาพ สุขมโน อสม. อายุ 46 บ้านเลขที่ 75/2 หมู่ 11
วันที่ 25 สิงหาคม 2551

- 73.นางอารีย์ สุรจิต อสม. อายุ 41 บ้านเลขที่ 85/3 หมู่ 11
วันที่ 10 กันยายน 2551
- 74.นางสุรีย์ เกียงคำ อสม. อายุ 55บ้านเลขที่ 145 หมู่ 11
วันที่ 27 สิงหาคม 2551
- 75.ดาบตำรวจ สากร ใจการณ์ ข้าราชการตำรวจ หมู่ 5
วันที่ 2 สิงหาคม 2551
- กลุ่มอาชีพข้าวกล้อง
สถานที่ตั้ง : บ้านร่องกาศใต้ ม. 5, 11 ต. ร่องกาศ อ. สูงเม่น จ. แพร่
โทร (054-625508)
องค์การบริหารส่วนตำบลร่องกาศ (054-625267)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลร่องกาศ
ผู้รับผิดชอบ นายบุญศรี พาลมุล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 6 ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ง
ภูมิปัญญาชาวบ้าน

สูตรสมุนไพรภูมิปัญญา

ขอมอบสูตรสมุนไพร ในการรักษาโรคของไก่อดังนี้

ต้นแคให้นำมาใช้ได้ทั้งเปลือก ใบ ดอก ใช้ได้ทั้งสดและแห้ง บดเป็นผงหรือต้มก็ได้
สูตรยาสมุนไพรรักษาไก่อเป็นปรวน้ำ (จืดเหลว) ให้ใช้เปลือกแค 2 ส่วน ขมิ้นอ้อย 1 ส่วน ไพล 1
ส่วน ฟาทะลายโจร 1 น้ำผึ้ง นำด้วยยาทั้งหมด ล้างน้ำให้สะอาด ใส่หม้อเติมน้ำให้ท่วมยา ต้มเคี่ยวประ
มาณ 15 นาที นำน้ำยาที่ได้ผสมกับน้ำผึ้งหรือถ้าไม่มีน้ำผึ้งใช้น้ำเชื่อมแทนก็ได้ แต่ถ้าไก่อของท่าน
ท้องเสีย จืดเหลว ให้ท่านเจ้าของไก่อปรุงยาสูตรสมุนไพร ดังต่อไปนี้

สูตรยาไก่อที่ระบบการย่อยไม่ดี เปลือกแค 1 ส่วน เปลือกลูกทิม 1 ส่วน ขิงแก่ 1 ส่วน
รากข้าวหลาม 1 ส่วน ใบฝรั่ง 1 ส่วน นำด้วยยาทั้งหมดใส่หม้อเติมน้ำให้ท่วมยา ต้มเคี่ยวประมาณ 15 นาที
นำน้ำยาที่ได้ให้ไก่อกินครั้งละ 2 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 เวลา หลังอาหาร

*ที่มา : สมพงษ์ พงษ์พุก. สูตรสมุนไพร สำหรับไก่อ. ข้าราชการบำนาญ:การสัมภาษณ์ส่วนตัว, 2551

สมุนไพรสูตรนี้ ขอชื่อเป็นมรดกตกทอด ชื่ออย่า ชื่อสูญสลาย

อันแรก ยารักษาโรคผิวหนังของควาย มี 3 อย่าง ดังนี้

อันที่ สอง กำมะถัน ขนาดนิ้วแม่มือ บดผสม เม็ดมันแกว ครึ่งกิโล ผสมน้ำมันหมูหรือน้ำมันพืช หรือน้ำมันเครื่อง ทาทุกวัน กำมะถันช่วยชื่อแผลแห้งเร็วขึ้น ส่วนเมล็ดมันแกวใส่ฆ่าเชื้อ

อันที่ สาม บ่อชื่อใช้ใบน้อยหน้า 1 กำมือ ตำให้ละเอียด ผสมกับยาสูบ ใส่ น้ำเล็กน้อย
คั้นเอาแต่น้ำ ชโลมบริเวณที่เป็นเห็บ เป็นหัววันละครั้ง แค่ 2-3 วัน เหาในควายจะหายไป

อันที่ 3 ชื่อใช้กำมะถัน จุนสี ลูกเหม็น พอสมควร น้ำมันก๊าดและน้ำมันเครื่องหน่อย
หนึ่ง นำมาควนชื่อเข้ากัน ล้างผิวควายชื่อสะอาดแล้วเช็ดให้แห้งก่อนทาทุกวัน บ่อชื่อควายลงปลัก 1
อาทิตย์ จะช่วยบ่อชื่อเป็นจืดร้อน

*ที่มา:นายสิงหล นุ่มนวล .สูตรสมุนไพรป้อนผญา รักษาโรควัว ควาย: อาจารย์วัด, สัมภาษณ์ส่วนตัว

การทำปุ๋ยหมัก 24 ชั่วโมง

วัสดุและส่วนผสม (โดยประมาณ) หญ้าฟางแห้งตัดท่อน (5-10 เซนติเมตร)

1. 10 ส่วน (ปริมาตร)
2. ปุ๋ยหมักแห้ง 1 ส่วน (ปริมาตร)
3. รำละเอียด 0.5-1 ส่วน (ปริมาตร)
4. น้ำสกัดชีวภาพ (น้ำหมักจุลินทรีย์) 10-20 ซีซี (1-2 ช้อนโต๊ะ)
5. กากน้ำตาล 10-20 ซีซี (1-2 ช้อนโต๊ะ)
6. น้ำ 10 ลิตร

วิธีทำ

7. ผสมน้ำสกัดชีวภาพ (น้ำหมักจุลินทรีย์) กากน้ำตาล และน้ำใส่ในกะละมังไว้
8. นำหญ้าหรือฟางแห้งที่ตัดไว้เป็นท่อนๆ ลงจุ่มในน้ำผสมน้ำสกัดชีวภาพจนชุ่มแล้วยกขึ้น
 - a. กองรดไว้
9. ผสมรำละเอียดกับปุ๋ยหมักแห้งให้เข้ากันดี แล้วนำไปคลุกกับหญ้าหรือฟางเปียกที่กองรอไว้
 - a. จนเข้ากันทั่วดี
10. นำไปกองบนพื้นซีเมนต์ หรือบนผ้าพลาสติก เป็นกองกลมหรือสี่เหลี่ยมก็ได้ อย่าให้หนา
 - a. เกิน 1 ฟุต แล้วคลุมทับด้วยกระสอบป่านให้มิด
11. หมักไว้ 18 ชั่วโมง ค่อยกลับ 1 ครั้งแล้วคลุมด้วยกระสอบหมักต่ออีก 6 ชั่วโมง
12. เมื่อครบ 24 ชั่วโมง เปิดกระสอบออกเกลี่ยปุ๋ยหมักบางๆ ผึ่งไว้จนแห้งจึงนำไปใช้

วิธีใช้

13. ใช้รองก้นหลุมเพื่อรองพีชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอก และไม้ประดับทุกชนิด
14. ใช้ผสมดินเตรียมแปลงผัก ผสมหญ้าแห้งหรือฟางคลุมแปลงผักคลุมโคนต้นไม้ ไม้ผลทุกชนิด
15. ใช้เป็นหัวเชื้อขยายทำเป็นปุ๋ยหมัก 24 ชั่วโมงต่อได้อีก และปุ๋ยใหม่ที่ได้ สามารถนำไปทำต่อได้อีกเรื่อยๆ (จนกว่าจะเบื่อทำ) โดยใช้ส่วนผสม(โดยประมาณ) ดังนี้
16. ปุ๋ยหมัก 24 ชั่วโมง 1 ส่วน (ปริมาตร)
17. หญ้าหรือฟางแห้ง 10 ส่วน (ปริมาตร)

18. รำละเอียด 0.5 ส่วน(ปริมาตร)
19. น้ำสกัดชีวภาพ (น้ำหมักจุลินทรีย์) 10-20 ซีซี (1-2 ช้อนโต๊ะ)
20. กากน้ำตาล 10-20 ซีซี
21. น้ำ 10 ลิตร
22. วิธีทำและนำไปใช้ก็เช่นเดียวกับปุ๋ยหมัก 24 ชั่วโมงครั้งแรก

น้ำสกัดชีวภาพจากขยะสด

- นำขยะสดและเศษอาหารสด (อย่าให้บูดเน่า) 1 ส่วน น้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาล 1 ส่วน คลุกเคล้าให้เข้ากันโดยทั่ว
2. นำมาใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ ปิดฝาให้สนิท ตั้งไว้ในที่ร่ม ปล่อยให้ทิ้งไว้ 7 วัน ให้ตรวจสอบดูว่า ส่วนผสมมีการทำปฏิกิริยาถูกต้องหรือไม่ หากมีกลิ่นฉุนเหมือนน้ำส้มมีราขาวเกิดขึ้น แสดงว่า ส่วนผสมทำงานถูกต้อง หากมีกลิ่นเหม็นตุ ๆ คล้ายอาการบูดให้เติมน้ำตาลลงไปอีก และตรวจสอบว่าปฏิกิริยาที่เกิดถูกต้องหรือไม่ ส่วนวิธีใช้ก็เหมือนกับน้ำสกัดชีวภาพจากพืช
 23. *1: 500 - 1,000 กับต้นไม้
 24. *1: 200 - 250 กำจัดน้ำเสีย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ สนับสนุนข้อมูล

เผยแพร่ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสูงเม่น

โทรศัพท์/ โทรสาร 054-544402

ภาคผนวก จ

ข้อมูลการสัมภาษณ์

ศรียรรณ บุญยงค์. การพัฒนาหมู่บ้านไปสู่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง: สัมภาษณ์ส่วนตัว, 2551

ชุมชนเดิมมีการพัฒนาตามรูปแบบการปกครองแบบกระจายอำนาจมี ผู้ใหญ่บ้านต้องประสานงานดึงงบประมาณจากจังหวัดในการพัฒนาชุมชน การดำเนินงานในรูปแบบสภาตำบลหลังจากมีการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ก่อตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ชุมชนได้งบประมาณมาพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ภายในชุมชนมีความสามารถในการสร้าง งาน อาชีพ มีความมั่นคง เข้มแข็งได้ด้วยตนเอง จึงมีการตั้งแผนชุมชนในการพัฒนาให้กลายเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองในปี พ.ศ.2547 โดยมีการให้คำขวัญของชุมชน “หมู่บ้านปลอดภัย วัฒนธรรมล้ำเลิศ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง” มีแผนการดำเนินงานตั้งแต่ พ.ศ.2542-2547 ดังนี้

- พันธกิจ
- สนับสนุนสวัสดิการการจัดเวรยามหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง
 - ส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย
 - ควบคุมป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ
 - ส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี
 - สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่คนรุ่นหลัง
 - ส่งเสริมการแต่งกายพื้นเมือง
 - อนุรักษ์และส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านให้มีการสืบสานแก่อนุชนรุ่นหลัง
 - ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์

- จัดเวรยามหมู่บ้านอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- จัดสวัสดิการการอยู่เวรยามของหมู่บ้าน
- จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานของหมู่บ้าน
- ปรับปรุงสนามกีฬาและจัดหาอุปกรณ์ในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย
- ตรวจสอบสุขภาพประจำปี
- ระวังรักษาควบคุมป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ
- จัดงานประเพณีพระธาตุไผ่หอยทุกปี
- สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรทั้งภายในและภายนอก

- ให้ความรู้ทักษะการเพาะปลูกให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- ส่งเสริมการแต่งกายด้วยชุดหม้อฮ่อมในชีวิตประจำวันและวันสำคัญต่างๆ
- อนุรักษ์และส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้าน
- รณรงค์การปลูกพืชผักสวนครัวอย่างทั่วถึง
- รณรงค์ลด ละ เลิก อบายมุข
- ส่งเสริมการออมทรัพย์
- ส่งเสริมการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือน

เป้าประสงค์

- มีการสืบทอดประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
- หมู่บ้านมีความปลอดภัย น่าอยู่
- ประชาชนมีสุขภาพดี
- มีน้ำใช้เพียงพอสำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง
- ประชาชนมีอาชีพเสริม
- มีเอกลักษณ์ทางภาษาและการแต่งกาย
- มีสถานที่เล่นกีฬาและอุปกรณ์การออกกำลังกาย
- มีการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคผนวก ฉ

สิทธิสตรี ความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย

กรอบกติกการอยู่ร่วมกันระหว่างประเทศในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในด้านต่าง ๆ สหประชาชาติในฐานะผู้กำกับเวทีระหว่างประเทศ ได้กำหนดกติกาให้ประเทศสมาชิกลงนามรับรองและถือปฏิบัติ หากประเทศใดไม่ปฏิบัติตาม จะมีมาตรการลงโทษทั้งหนักและเบา แล้วแต่กรณี เช่น ไม่ซื้อสินค้า ไม่ให้เงินช่วยเหลือ ไม่ให้การยอมรับในเวทีการประชุมนานาชาติ และกำหนดเป็นประเทศต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นต้น

ประเทศไทยได้ลงนามรับรองกรอบพันธกรณีระหว่างประเทศในด้านความเสมอภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายทางการเมืองไว้ 3 ฉบับ ซึ่งมีผลให้ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม และจะต้องเสนอรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อสหประชาชาติอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกตั้งต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women : CEDAW) เป็นหลักการที่ประกันว่าสตรีจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์ และโอกาสต่างๆ จากรัฐ บนพื้นฐานของความเสมอภาคกับบุรุษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิพื้นฐานของสตรีที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง การออกเสียงเลือกตั้ง และลงประชามติ การเข้าร่วมในการวางนโยบายของรัฐบาลและดำเนินการตามนโยบาย รวมทั้งการรับตำแหน่งราชการและปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุก ๆ ระดับของรัฐบาล

ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (Beijing Declaration and Platform for Action) เป็นแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาของสตรี โดยเฉพาะในเรื่องสตรีกับอำนาจและการตัดสินใจซึ่งประกันให้สตรีได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในโครงสร้างอำนาจและการตัดสินใจขององค์กรรัฐบาลและหน่วยงานบริหารรัฐกิจ ตุลาการ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรเอกชน ตลอดจนพรรคการเมืองและสภาพแรงงานอย่างเท่าเทียมและเต็มทีและเพิ่มศักยภาพของสตรีที่จะเข้าร่วมในการตัดสินใจและในตำแหน่งระดับผู้นำ

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) เป็น การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาคนและลดช่องว่างของการพัฒนาระหว่างประเทศต่างๆ ในโลก โดยมีระยะเวลาบรรลุผลที่แน่นอน ในปี 2558 MDGs เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐบาลในหลายด้าน ในเป้าหมายหลักที่ 3 รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาแห่ง

สหสวรรค์ที่ห้าทาย (MDG Plus) ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายให้มีการเพิ่มสัดส่วนของผู้หญิงในรัฐสภา องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารระดับสูงในราชการส่วนกลางเป็น 2 เท่า ในช่วงปี 2545 – 2549

การที่ประเทศไทยจะบรรลุ MDG Plus จะต้องเพิ่มจำนวนผู้หญิงเข้าไปเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 86 คน สมาชิกวุฒิสภา 40 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 17,166 คน และผู้บริหารระดับ 9-11 จำนวน 114 คน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในกลุ่มประเทศอาเซียน

เมื่อเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน ประเทศไทยมีจำนวนผู้หญิงที่เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร น้อยกว่า เวียดนาม ลาว สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ โดยประเทศไทยมี จำนวนผู้หญิงที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในลำดับที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 11.34 ในขณะที่ ประเทศเวียดนาม คิดเป็นร้อยละ 27.31 ลาว ร้อยละ 25.22 สิงคโปร์ ร้อยละ 24.47 และฟิลิปปินส์ ร้อยละ 15.25 ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในประเทศ ไทยกับประเทศที่พัฒนาแล้ว พบว่า สัดส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในหลายประเทศ สูงกว่าประเทศไทยมาก เช่น สวีเดน มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 45.3 เดนมาร์ก ร้อยละ 38 ฟินแลนด์ ร้อยละ 37.5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในประเทศ

ภาคผนวก ข

ปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคมและทุนทรัพยากรสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม ตามแนวเศรษฐกิจแบบพอเพียงเนื้อหาจากการอภิปรายกลุ่ม

การอภิปรายกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วมผู้วิจัยได้ดำเนินการหลังจากได้เข้ามาในชุมชนและทำความรู้จักกับสมาชิกในชุมชนมาบ้างแล้ว จึงได้ทำการนัดหมายเป้าหมายคือสมาชิกในชุมชนที่เป็นข้าราชการ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน เป็นองค์ประกอบ ในการอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยเป็นเพียงผู้ร่วมรับฟัง ช่วยการดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เกิดการนำเสนอความคิดเห็นความรู้ และบันทึกข้อมูลการอภิปรายโดยมีหัวข้อปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคม ทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งดำเนินการอภิปรายกลุ่ม 3 ครั้ง ในวันที่ 28 สิงหาคม, 2 กันยายน, 12 กันยายน พ.ศ.2551 เริ่มต้นผู้วิจัยได้แนะนำตัว บอกวัตถุประสงค์ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ร่วมอภิปรายแนะนำตัว ดำเนินการอภิปรายใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง โดยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สาเหตุปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคมทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ค้นหาเหตุแห่งปัญหา
- ขั้นที่ 2 จัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- ขั้นที่ 3 หาทางออกของปัญหา
- ขั้นที่ 4 ร่างแผนปฏิบัติการ หรือแผนชุมชน

ครั้งที่ 1 การอภิปรายกลุ่ม วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ.2551 วัดร่องกาศใต้

ขั้นที่ 1 ปัจจัยภายนอกในการสร้างทุนทางสังคมทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

- งบประมาณภาครัฐ นำมาพัฒนา ทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- การค้าขายสินค้าที่มาจากภูมิปัญญา ผู้ที่ซื้อสินค้า
- การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา

ปัจจัยภายในชุมชน

- วัดเป็นสถาบันทางพระพุทธศาสนาซึ่งมีบทบาทหน้าที่หนึ่งคือ การบริการสังคม เนื่องจากสภาพปัญหาของการบริโภคนิยม (ทุนนิยม) จึงทำให้ชาวบ้านขาดที่พึ่งทางใจ จึงใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการสอนหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้ชุมชนได้ ลดกิเลส หันมารู้จักตน โยอาศัย วัด เป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมอาชีพที่มาจากภูมิปัญญา ถ่ายทอดสู่ชนรุ่นต่อไป

- ครอบครัพอ่อนโยน ที่นำเอาจาก คุ่มต่างๆ นำร่อง มีการอบรมให้เข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างให้ครอบครัวอื่นๆ ดำเนินตามเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 2 จัดลำดับของปัญหา

- ศักยภาพไม่เพียงพอ พื้นที่ทางการเกษตรที่เป็นของชาวบ้านยังคงมีจำกัด
 - ผู้มีฐานะดี ในชุมชนยังคงมีการใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตน
 - การดำเนินงานมีปัญหาจากการเข้าถึงหลักที่แท้จริงของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ภาครัฐ ไม่ได้เข้ามาติดตามและเข้ามาส่งเสริมและแนะนำอย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ 3 หาทางออกของปัญหา

- กลไกสังคมที่มีอยู่ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ต้องปรับวิธีเรียนรู้ วิธีคิดและวิธีปฏิบัติต่อกันให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ต้องมีการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อสร้างความเข้าใจ
- สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในการค้นหาตัวเองชุมชน

ขั้นที่ 4 ร่างแผนปฏิบัติการ หรือแผนชุมชน

- ลำดับแรกพัฒนาคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตตาม หลักศาสนา พึ่งตนเอง ขยันประหยัด มีการออม ร่วมมือร่วมใจ เอื้ออาทรต่อกัน

- ในชุมชนได้ทำความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ลึกซึ้ง รู้ดี ทำได้ ใช้ เป็น เห็นผล เพื่อให้คนในและนอกหมู่บ้านได้เรียนรู้ในการพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง และยั่งยืนและมีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

- ใช้หลักธรรมผ่าน พิธีกรรมทางศาสนาเป็นเวทีในการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ใช้กิจกรรมศาสนาและเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ของชุมชน
- ใช้วัด ศาสนานำความคิด มุ่งสร้างคน สร้างงานสร้างความรู้ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชุมหารือ การทำแผนแม่บทชุมชน

ครั้งที่ 2 การอภิปรายกลุ่ม วันที่ 2 กันยายน พ.ศ.2551 โรงเรียนวัดร่องกาใต้

ขั้นที่ 1 ปัจจัยภายนอก

- การศึกษา การสนับสนุนจากภาครัฐ
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- เทคโนโลยีการสื่อสาร รายการโทรทัศน์ หนังสือตำรา
- การแลกเปลี่ยนวิชาความรู้

ปัจจัยภายใน

- ธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อมที่ดี
- การกีฬา เสริมสร้างอนามัย สุขอนามัย

- สถานศึกษาในชุมชน การเรียนรู้ เยาวชน ผู้สูงวัย มุ่งงานทำ

ขั้นที่ 2 จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

- การแบ่งแยกหน้าที่กันทำงานภายในชุมชน ยังแยกเป็นกลุ่ม
- การให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงยังคงไม่ก้าวหน้า
- คนในชุมชนมีอาชีพรับจ้างทำการเกษตร พื้นที่ของตนเองขายและจำนอง
- การผลิตขาดตอน จากผลผลิตที่ไม่เพียงพอ ทำให้สินค้าขาดตลาด
- ขาดความต่อเนื่องจากการส่งเสริมจากภายนอก
- ทำตามกระแสของชุมชนแต่ไม่สามารถยืนได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 หาทางออกของปัญหา

- เปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมโดยใน

ระดับชุมชนต้องมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชน

- ใช้กระบวนการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดการประชุมร่วมกันเป็นเบื้องต้น การสัมมนาและแลกเปลี่ยนความเห็น การศึกษาดูงานของจริง

- เครื่องมือสร้างการเรียนรู้ ใช้กระบวนการจัดทำแผนชุมชน ดำรวจข้อมูลครัวเรือนและชุมชน ใช้ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดองค์กรชาวบ้าน เช่น สภาผู้นำชุมชน ฯลฯ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ร่างแผนปฏิบัติการ หรือแผนชุมชน

- ต้องมีหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยเน้น

หลักสูตรที่เข้าถึงเยาวชน

- กระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต้องใช้เครือข่ายและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทุกภาคส่วนทุกระดับ

- รัฐต้อง ปฏิรูป ระบบงบประมาณ โดยให้ชุมชนเป็นผู้จัดการ กระจายการในชุมชนเป็นคณะกรรมการ อนุมัติการดำเนินกิจกรรมของชุมชน เพื่อความเหมาะสมกับพื้นที่

- ประการแรก คือการที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงานประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผลทั้งแก่ตนเองแก่ผู้อื่นแก่ชุมชนและแก่ประเทศชาติ งานที่ทำสำเร็จผลทั้งแก่ตนเองแก่ผู้อื่นแก่ชุมชนและแก่ประเทศชาติ

- ประการที่สอง คือการที่ทุกคน ประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดความสุจริตในกฎกติกาและในระเบียบแบบแผนโดยเท่าเทียมเสมอกันยึดหลักประชาธิปไตย

- ประการที่สาม พยายามทำความคิดความเห็นของตนให้ถูกต้องเที่ยงตรง และมั่นคง อยู่ในเหตุในผล มีความพอประมาณ พอเพียง ก็มั่นใจว่าประเทศไทยดำรงมั่นคงอยู่ ด้วยทุนที่มีอยู่

ครั้งที่ 3 การอภิปรายกลุ่ม วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2551 ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 1 ปัจจัยภายนอก

เกษตรทฤษฎีใหม่

- งบประมาณจากภาครัฐ การส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
- หลักของเศรษฐกิจพอเพียงต้องการพัฒนาคนให้ พออยู่พอกินและอยู่ดีมีสุข
- ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การดูงาน ผู้ประสบผลสำเร็จ

ปัจจัยภายใน

- คนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างสันติสุข ไม่เบียดเบียน ไม่เอาัดเอาเปรียบ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตเมตตา จิตสาธารณะอยู่อย่างมีรากเหง้าทางวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา

- มีทรัพยากรแล่งน้ำ สำหรับนาข้าว คุณภาพดินดี เหมาะสมกับการเพาะปลูก

- ชุมชนเรียนรู้ที่จะปรับใช้ภูมิปัญญา เดิม ให้เข้ากับความรู้ทางวิชาการ
- มีผู้นำที่สามารถประสานงานราชการได้ดี นำพาชุมชนพัฒนา
- ในชุมชนมีระดับความรู้ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับดี

ขั้นที่ 2 จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

- งบประมาณในการส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้มีงบประมาณจำกัด ต่อยอดผลผลิตได้น้อย ต้องอาศัยการขายผลผลิตที่ได้จากโครงการมาเป็นทุนให้คนดูแล

- ขาดการเข้ามาดูและศึกษาอย่างต่อเนื่อง ของคนในชุมชนเนื่องจากจุดเด่นของศูนย์ยังมีการผลิตที่เป็นในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงขั้นพื้นฐาน คือ ขั้นให้รู้จัก ผลิตเพื่อบริโภค

- การมีส่วนร่วมในการผลิตปุ๋ยคอกอินทรีย์มีการ มาศึกษาแต่ยังคงไม่นำไปปฏิบัติทำภาคส่วน

- เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงมีหนี้สินเน้นการผลิตเพื่อการค้า และปริมาณ
- ผู้นำเกษตรยังทำหน้าที่ส่งเสริมให้ความรู้ที่ไม่ดีพอ ขาดความรู้แท้จริง

ขั้นที่ 3 หาทางออกของปัญหา

- มีผู้นำเกษตร ที่พร้อมนำการเปลี่ยนแปลง ที่เป็นคนจากชุมชน ที่มีความกล้าที่จะส่งเสริมความรู้ มีความเสียสละ อดทน รู้จริงในเรื่องการเกษตรทฤษฎีใหม่
- การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้องมีทีมงานของชุมชน มีภาคีการพัฒนา เครือข่ายการเรียนรู้ และเยาวชน เป็นองค์ประกอบ
- ใช้สื่อทุกระดับ ทุกประเภท เป็นเครื่องมือในการขยายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวปฏิบัติในการประยุกต์ใช้โดยให้มององค์กรที่รับผิดชอบเรื่องนี้
- ค้นหาครอบครัวใน ชุมชนต้นแบบที่มีรูปธรรมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาวิทยากรเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขยายผล

ขั้นที่ 4 ร่างแผนปฏิบัติการ หรือแผนชุมชน

- ต้องมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม มีแผนพึ่งตนเองด้านทรัพยากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีการประสานแผนชุมชนกับแผนอื่นๆ ในทุกระดับและทุกภาคส่วน รวมทั้งมีการจัดสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน
- ให้คนในชุมชน ได้เรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงและเห็นคุณค่าที่มีต่อวิถีชีวิต
- สนับสนุนให้คนในชุมชน ได้เรียนรู้ที่จะจัดการกับชีวิตตนเองและครอบครัว จากสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ตามลักษณะภูมิสังคม โดยให้ชุมชนเป็นเจ้าของเรื่อง
- ให้คนในชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันค้นหาคำตอบสำหรับชุมชน ให้เกิดความพอเพียง พอดี พอเหมาะกับความรู้ ความสามารถและศักยภาพของชุมชนบนหลักการพึ่งตนวิธีการทำงาน
- เป้าหมายของการพัฒนาตามหลักพอเพียง พึ่งตนเองได้ระดับหนึ่ง มีศักยภาพ มีทางเลือกสุขภาพ ความรู้ ทักษะ อาชีพ เสรีภาพอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ได้อย่างยั่งยืน ไม่ทำลาย เห็นคุณค่า อนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ชุมชน พัฒนาควบคู่ไปสู่ชีวิตที่สมดุล เศรษฐกิจมั่นคง สังคมยั่งยืน

ภาคผนวก ฅ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10

1. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ **สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society)** คนไทยมีคุณธรรม นำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวอบอุ่น ชุมชน เข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี

2. พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นควรกำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศ ดังนี้

(1) พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรมนำความรอบรู้อย่างเท่าทัน (2) เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม (3) ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม (4) พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสร้าง โอกาสการเรียนรู้คู่คุณธรรม
- (2) เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน
- (3) เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม
- (4) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน
- (5) เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและ การลงทุนให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ

(6) เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

(7) เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน

4.เป้าหมาย

(1) เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชน

(1.1) การพัฒนาคน

1) คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

2) เพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี พัฒนากำลังแรงงานระดับกลางที่มีคุณภาพเพิ่มเป็น 60% ของกำลังแรงงานทั้งหมด และเพิ่มสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น 10 คน ต่อประชากร 10,000 คน

3) อายุคาดหมายเฉลี่ยของคนไทยสูงขึ้นเป็น 80 ปี ควบคู่กับการลดอัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ใน 5 อันดับแรก คือ หัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และมะเร็ง นำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพของบุคคลลงในระยะยาว

(1.2) การพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาความยากจน ทุกชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนชุมชนไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณเพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมและบรรเทาปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด และขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และลดสัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลงเหลือร้อยละ 4 ภายในปี 2554

(2) เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ

(2.1) โครงสร้างเศรษฐกิจ สัดส่วนภาคเศรษฐกิจ ในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 75% ภายในปี 2554 และสัดส่วนภาคการผลิตเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 15% ภายในปี 2554

(2.2) เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ย 3.0-3.5% ต่อปี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่เกิน 50% และความยืดหยุ่นการใช้พลังงานเฉลี่ยไม่เกิน 1:1 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

(2.3) ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สัดส่วนรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงสุด 20% แรก ต่อ

รายได้ของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุด 20% ไม่เกิน 10 เท่าภายในปี 2554 และสัดส่วนผลผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่ต่ำกว่า 40% ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

(3) เป้าหมายการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

(3.1) รักษาความสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ให้มีพื้นที่ป่าไม้ไว้ไม่น้อยกว่า 33% และต้องเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่า 18% ของพื้นที่ประเทศ รวมทั้งรักษาพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานไว้ไม่น้อยกว่า 31 ล้านไร่

(3.2) รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงคุณภาพชีวิตที่ดีและไม่เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศ ตลอดจนคุณภาพชีวิตของคนไทย

(4) เป้าหมายด้านธรรมาภิบาล

(4.1) มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศดีขึ้น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความโปร่งใสอยู่ที่ 5.0 ภายในปี 2554 ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสม และมีการดำเนินงาน ที่คุ้มค่าเพิ่มขึ้น ลดกำลังคนภาครัฐให้ได้ 10% ภายในปี 2554

(4.2) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลในบริบทไทย ให้มีการศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรมประชาธิปไตย วัฒนธรรมธรรมาภิบาล และวัฒนธรรมสันติวิธีเพิ่มขึ้นในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

5.ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

(2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

(3) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตและบริการ บนฐานการเพิ่มคุณค่าสินค้าและบริการจากองค์ความรู้สมัยใหม่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรม และการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

(4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

(5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน

6. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติ ต้องให้ภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน

- (1) เสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนาจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับต่างๆ
- (2) กำหนดแนวทางการลงทุนที่สำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10
- (3) เร่งปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
- (4) ศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติ
- (5) พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลและสร้างดัชนีความสำเร็จของการพัฒนาในทุกระดับ
- (6) สนับสนุนการพัฒนากระบวนการข้อมูลในทุกระดับและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานกลางระดับนโยบาย ตลอดจนระดับพื้นที่และท้องถิ่น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายยุทธพงศ์ สมร
วัน เดือน ปีเกิด	15 กันยายน 2516
ประวัติการศึกษา	<p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น</p> <p>ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส จังหวัดแพร่</p> <p>มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่</p> <p>ประกาศนียบัตรวิชาชีพการตลาด โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต</p> <p>เกษตรศาสตร์ (ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดนครสวรรค์</p> <p>นิติศาสตร์มหาวิทยาลัย รามคำแหง กรุงเทพฯ</p> <p>สาธารณสุขศาสตร์ (อาชีวอนามัยและความปลอดภัย) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช</p>
ประวัติการทำงาน	<p>พนักงานโรงแรม กะตะสนุกิวิลเลจ จังหวัดภูเก็ต</p> <p>ประกอบกิจการบาร์เบียร์ บ้านไทยกะตะ จังหวัดภูเก็ต</p> <p>นักดนตรีประจำร้าน The cottage อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต</p> <p>นักดนตรีประจำร้าน Easy Rider กะตะ จังหวัดภูเก็ต</p> <p>พนักงานบริษัท ASG TRANSPORT. AS. Oslo Norway</p> <p>พนักงานเกษตรศูนย์วิจัยพืชสวนแพร่ จังหวัดแพร่</p> <p>พนักงานโรงแรม Life up long stay เชียงใหม่</p>